

Załącznik Nr 3
do Uchwały Nr XIV/118/2019
Rady Gminy Garwolin
z dnia 30 grudnia 2019 r.

Objaśnienia do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2020 -2030

I. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PRZYJĘTE DO OPRACOWANIA WPF

Wieloletnia Prognoza Finansowa dla Gminy Garwolin na lata 2020-2030 została opracowana zgodnie z art. 226-232 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych oraz przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego. Przy jej sporządzeniu oparto się na wytycznych dotyczących wskaźników opracowanych przez Ministerstwo Finansów dotyczących założeń makroekonomicznych, własnych ostrożnych przewidywaniach w zakresie planu dochodów i wydatków, biorąc pod uwagę sytuację społeczną i makroekonomiczną na terenie Gminy Garwolin oraz analizy wykonania poszczególnych pozycji dochodów i wydatków budżetowych z lat 2017-2018 oraz planu budżetu na rok 2019 wg stanu na dzień 30 września 2019 roku oraz przewidywanego wykonania budżetu za 2019 rok. WPF gminy obejmuje lata 2020-2030, co wynika z prognozy kwoty długu na okres zaciągniętych zobowiązań, na podstawie zawartych umów pożyczkowych i harmonogramów ich spłat oraz planowanych do zaciągnięcia zobowiązań. Przy opracowaniu WPF uwzględniono umowy wykraczające poza rok budżetowy oraz dotychczasowe uchwały Rady Gminy Garwolin rodzące skutki budżetowe. Uwzględniono również planowane do realizacji przedsięwzięcia wynikające z potrzeb społeczności lokalnej. Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2020-2030 jest zgodna w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów z projektem uchwały budżetowej na 2020 rok. Ponadto prognozę finansową opracowano na podstawie regulacji dotyczących projektowania budżetu zawartych w ustawie o finansach publicznych, ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustawie o podatkach i opłatach lokalnych, uchwał Rady Gminy, podjętych na podstawie tych ustaw oraz analizy kształtowania się sytuacji finansowej Gminy w ostatnich latach oraz przewidywanych tendencji rozwoju.

II. PROGNOZOWANE DOCHODY

Planowanie dochodów Gminy na okres objęty Prognozą rozpoczęto od analizy dotychczasowych trendów zmian dochodów w ostatnich trzech latach. Następnie skoncentrowano się na źródłach, które generują największe wpływy. W budżecie na 2020 rok przyjęto: podane przez Ministra Finansów planowane kwoty poszczególnych części subwencji ogólnej oraz planowane kwoty dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, oszacowane wpływy z udziałów w podatku od osób prawnych, ustalone przez Wojewodę Mazowieckiego kwoty dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej oraz dotacji na realizację zadań własnych, ustalone na podstawie informacji z Krajowego Biura Wyborczego kwoty

dotacji na zadania zlecone, szacunkowo kwoty dochodów własnych ze sprzedaży majątku, opłaty wynikających z ustaw, odpłatności za realizowane usługi, wynajmu lokali i zarządu nieruchomości oraz wpływy z różnych dochodów.

Analiza zrealizowanych w latach 2017-2018 oraz planowanych do zrealizowania w roku 2019 dochodów budżetu gminy Garwolin wykazuje nie tylko dynamiczny wzrost ogólnego poziomu dochodów, ale również wysoki udział dochodów własnych w dochodach ogółem. Są to dochody pozostające do swobodnej dyspozycji gminy, dające jej poczucie bezpieczeństwa w prowadzonej działalności. Posiadanie dochodów własnych daje gminie Garwolin pewność wypełniania jej ustrojowych obowiązków. W poziomie dochodów Gminy Garwolin obserwuje się wyraźną tendencję zwyżkową poczynając od roku 2017. Wskaźnik wzrostu zrealizowanych dochodów budżetowych mieści się w przedziale 5,33% do 13,75%. Tak wysoki wzrost ma miejsce w roku 2020 w porównaniu do roku 2019, z uwagi na wzrost dotacji w zakresie zadań zleconych oraz dotacji z budżetu środków europejskich i budżetu państwa na realizację zadań zarówno bieżących jak i inwestycyjnych. Poczynając od roku 2021 wzrost dochodów ogółem gminy uwarunkowany jest założeniami makroekonomicznymi opublikowanymi przez Ministerstwo Finansów, w oparciu o zasadę ostrożnego planowania.

1. Dochody bieżące

W okresie objętym prognozą przyjęto wzrost dochodów bieżących kierując się wskaźnikami opracowanymi przez Ministerstwo Finansów. Wskaźnik wzrostu oszacowano w wysokości 2,50% w latach 2021-2030. Analiza udziału poszczególnych źródeł dochodów bieżących w dochodach bieżących ogółem w ciągu ostatnich trzech lat potwierdza istnienie prawidłowości polegającej na tym, że największy wpływ na poziom tych dochodów mają: część oświatowa subwencji ogólnej, dotacje celowe, podatki i opłaty lokalne, ze szczególnym naciskiem na podatek od nieruchomości oraz udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych.

Subwencja ogólna

Planowaną na 2020 rok subwencję ogólną przyjęto w wysokości podanej przez Ministra Finansów, pismem nr ST3.4750.31.2019 z dnia 15 października 2019 roku. W kolejnych latach 2021 - 2030 dochody w tej grupie oszacowano w oparciu o planowane wpływy w 2020 roku. Jeśli chodzi o subwencję oświatową czynnik wzrostu oszacowano również na podstawie obowiązujących przepisów i analizy stanu oświaty. Z uwagi na wzrost zadań oświatowych, a co za tym idzie głównie wzrost wydatków na wynagrodzenia nauczycieli a także planowane uzyskiwanie przez nauczycieli kolejnych stopni awansu zawodowego, wskaźnik wzrostu ustalono na poziomie 2,50%. Dynamikę wpływów w ramach tej grupy dochodów zaprezentowano w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Dynamika w latach (%)			
	2017	2018	2019	2020
Subwencja ogólna, w tym:	-0,47%	+3,18%	+11,86%	+0,09
Część oświatowa	+2,30%	+4,42%	+5,71%	+1,83
Część wyrównawcza	+1,37%	-2,88%	+39,96%	-5,63

Jeśli chodzi o subwencję oświatową zauważyć możemy jej wzrost w kolejnych latach budżetowych. Wzrost ten jest zróżnicowany i oscyluje w granicach 1,83% do 5,71%. Subwencja wyrównawcza charakteryzuje się niestety jeszcze większą zmiennością w poszczególnych latach budżetowych. Struktura zmian mieści się w granicach od -5,63% do +39,96%.

Podatki i opłaty lokalne

Bazą wyjściową do ustalenia wpływów z podatków i opłat lokalnych są wpływy z tych dochodów w latach poprzednich. W latach historycznych dynamika dochodów tej grupy była zmienna, co wynikało ze zmiennej bazy objętej opodatkowaniem oraz stanem zaległości w poszczególnych latach budżetowych. Dochody z podatków i opłat lokalnych zdominowane są głównie przez podatek od nieruchomości. Do ważniejszych źródeł dochodów z tytułu opłat należą wpływy z tytułu opłat pobieranych na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Analizując wpływy z tego tytułu zaplanowano znaczny wzrost dochodów z uwagi na tendencję zwyżkową kosztów związanych z obsługą systemu gospodarowania odpadami. W latach 2021-2030 zakłada się wzrost wpływów z tego rodzaju źródeł o wskaźniki inflacji średniorocznej oraz dynamiki PKB. W latach objętych prognozą założono również wzrost wpływów z podatków, z uwagi na oddawanie do użytku nowych budynków i lokali przeznaczonych na działalność gospodarczą. Sukcesywnie zwiększa się również liczba podatników z uwagi na rozwój budownictwa mieszkaniowego. Dynamika wzrostu wpływów z tytułu pozostałych dochodów bieżących kształtuje się na poziomie wzrostu 1,00%, natomiast dochodów podatkowych w prognozowanym okresie kształtuje się na poziomie wzrostu 2,50%.

Udziały we wpływach z podatków dochodowych od osób fizycznych i prawnych

Dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) należą do najbardziej wrażliwych na zmiany w koniunkturze gospodarczej. Wpływy z tytułu udziału z podatku dochodowego od osób fizycznych przyjęto na rok 2020 w wysokości podanej przez Ministra Finansów, pismem z dnia 15 października 2019 roku w kwocie 13 893 809 zł. W latach następnych prognozuje się wzrost dochodów z tego tytułu o 2,50%.

Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku od osób prawnych zostały zaplanowane w oparciu o przewidywane wykonanie za 2019 rok a następnie przeszacowane o założone wskaźniki inflacji średniorocznej z uwzględnieniem rozwoju gospodarki lokalnej. Prognozuje się wzrost dochodów z tego tytułu w poszczególnych latach budżetowych objętych prognozą o 2,50%.

Dotacje celowe z budżetu państwa, dotacje z budżetów innych JST

Na rok 2020 kwotę dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej oraz dotacji na dofinansowanie zadań własnych przyjęto w wysokości zgodnej z informacją Wojewody Mazowieckiego z dnia 23 października 2019 r oraz informacją z Krajowego Biura Wyborczego z dnia 16 października 2019 roku. W roku 2020 zaplanowano również dotację celową z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego, mimo że informacja Wojewody Mazowieckiego nie uwzględniała kwoty dotacji z tego tytułu na rok 2020. Jednakże konstruując budżet na 2020 i WPF przyjęto w planie dotacji w roku 2020 prognozowane wpływy z tego tytułu według szacunkowej kwoty, która będzie przysługiwała gminie w roku 2020 stanowiącej iloczyn liczby dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego na obszarze gminy, ustalonej na podstawie danych

systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września 2019 roku i rocznej kwoty dotacji. Ponadto zaplanowano dotacje wynikające z podpisanych umów, bądź uzyskanych promes w zakresie otrzymanego dofinansowania. Na lata 2021-2030 wzrost dotacji przewiduje się w wysokości 1,00%.

2. Dochody majątkowe

Jeśli chodzi o dochody majątkowe pochodzą one głównie ze sprzedaży majątku oraz udziału mieszkańców w kosztach realizowanych przez gminę inwestycji. Dochody ze sprzedaży majątku są determinowane koniunkturą w gospodarce, w tym przede wszystkim na rynku nieruchomości. Zauważyć należy również, iż sprzedaż majątku przynosi gminie jednorazowy duży dochód, ale pozbawia go w przyszłości. Stąd wpływ z tego tytułu w poszczególnych latach budżetowych WPF nie wykazują tendencji zwykłej. Jeśli chodzi o drugą pozycję dochodów majątkowych, w związku z realizowaniem w kolejnych latach budżetowych zadań w zakresie kanalizacji sanitarnej, z uwagi na sukcesywne rozszerzanie sieci kanalizacyjnej na terenie gminy, utrzymują się one na zbliżonym poziomie. W latach 2017-2021 dochody majątkowe z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje są na wysokim poziomie. Spowodowane jest to zaplanowaniem dotacji z PROW 2014-2020 oraz z budżetu państwa zgodnie z podpisanymi umowami o dofinansowanie, w ramach których gmina Garwolin realizowała i zamierza realizować inwestycje gminne.

III. PROGNOZOWANE WYDATKI

Przyjąć należy, iż wydatki winny zapewnić stałą i nieprzerwaną realizację obligatoryjnych zadań własnych, ale korzystając z przyznanej samodzielności działając w ramach ustaw, organy gminy ustalają hierarchię realizowanych zadań. Biorąc pod uwagę fakt, że potrzeby społeczne są ogromne, realizacji zadań własnych musi towarzyszyć ustalenie ich ważności oraz określenie zakresu ich możliwego i niezbędnego wykonania.

W ramach budżetu gminy zaplanowane są zarówno wydatki bieżące, służące wykonywaniu zadań obowiązkowych, jak też wydatki inwestycyjne, uwzględniające w dużej mierze długofalowe dążenia gminy wynikające z jej strategii rozwoju.

Prognoza wydatków bieżących oparta została o przewidywane wykonanie 2019 roku.

Wydatki kalkulowano przy uwzględnieniu możliwości dochodowych, jednak z uwzględnieniem analizy zadań bieżących koniecznych do realizacji oraz obligatoryjności wynikającej z przepisów obowiązującego prawa. Prognozę oparto na założeniu określonym w art. 242 ustawy o finansach publicznych, polegającym na zachowaniu relacji, iż planowane wydatki bieżące nie mogą przewyższać dochodów bieżących. W związku z powyższym w latach 2021-2030 założono ograniczenie fakultatywnych wydatków bieżących w celu wypracowania jak największej nadwyżki operacyjnej przeznaczonej na zadania inwestycyjne oraz spłatę zadłużenia gminy. Na 2020 rok wydatki ogółem zaplanowano w kwocie 72 406 204,00 zł, w tym na bieżące 60 635 597,00 zł i majątkowe 11 770 607,00 zł. W pozostałych latach objętych prognozą wzrost wydatków bieżących oscyluje w granicach 1,00% do 1,50%.

Wydatki na wynagrodzenia i pochodne od nich naliczane ustalono w roku 2020 na poziomie zawartych umów o pracę. Znaczny wzrost planu wydatków na wynagrodzenia i pochodne spowodowany jest uzyskaniem kolejnych stopni awansu zawodowego wśród nauczycieli, a także zaplanowaniem odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych dla nauczycieli i pracowników obsługi szkół oraz pracowników administracji. Wzrost

w tej grupie spowodowany jest również uwzględnieniem podwyżek dla nauczycieli przyznanych od dnia 1 września 2019 roku. W następnych latach wzrost wynagrodzeń planuje się średnio o 1,50% biorąc pod uwagę stan zatrudnienia na 2019 rok, doświadczenia lat ubiegłych, co do wysokości podwyżek, stopni awansu nauczycieli, a także analizę wykonania wydatków na wynagrodzenia w latach ubiegłych.

Wydatki na obsługę długu zaplanowano na podstawie harmonogramów spłat zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia pożyczek. Dla odsetek od zadłużenia istniejącego i planowanego do zaciągnięcia przyjęto oprocentowanie pożyczki w wysokości 2,00% w stosunku rocznym. Są to pożyczki udzielane na preferencyjnych warunkach z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Wydatki majątkowe powodują zwiększenie majątku gminy. Rozbudowa infrastruktury technicznej jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na atrakcyjność inwestycyjną gminy. Niezwykle istotne jest staranne zaplanowanie zadań inwestycyjnych, ze względu na ich wymiar finansowy i czasowy. Potrzeby inwestycyjne gminy Garwolin są bardzo duże, a działania inwestycyjne bardzo kosztowne, więc realizacja ich jest zazwyczaj rozłożona w czasie, by sprostać możliwościom budżetu. Często sfinansowanie ważniejszych inwestycji wymaga pozyskania środków zewnętrznych lub zaciągnięcia zobowiązań dłużnych. Cechą charakterystyczną wydatków inwestycyjnych jest ich znaczna zmienność w czasie. Analizując budżet gminy Garwolin zauważyć można, iż są lata ze znacznymi wydatkami inwestycyjnymi, ale jest również okres, kiedy prowadzone inwestycje są na niższym poziomie. Wydatki inwestycyjne zostały oszacowane na podstawie danych dotyczących wieloletnich przedsięwzięć o charakterze majątkowym oraz zadań inwestycyjnych realizowanych w cyklu jednorocznym. W roku 2020 planuje się przeznaczyć na zadania inwestycyjne 11 770 607,00 zł. W ramach wieloletniej prognozy finansowej uwagę zwracają zmiany w strukturze źródeł finansowania wydatków majątkowych. W początkowych latach prognozy dominuje finansowanie środkami dłużnymi. Począwszy od roku 2021 głównym źródłem finansowania inwestycji staje się nadwyżka operacyjna.

IV. PROGNOZOWANE PRZYCHODY I ROZCHODY BUDŻETU

Wielkości przychodów i rozchodów z uwzględnieniem długu Gminy przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Treść	J.m.	2017	2018	2019 - plan za III kwartały	2019 - przewidywane wykonanie
1.	Dochody	zł	53 437 801,10	58 123 584,79	60 459 179,41	61 221 615,00
2.	Wydatki	zł	55 629 113,22	66 243 119,66	65 890 096,41	65 349 499,00
3	Wynik budżetu	zł	- 2 191 312,12	-8 119 534,87	- 5 430 917,00	-4 127 884,00
4	Przychody	zł	7 151 390,34	11 136 618,55	6 331 940,00	6 493 598,91
	Kredyty, pożyczki	zł	960 379,83	6 689 620,17	4 000 000,00	4 000 000,00

	Wolne środki	zł	1 214 548,37	1 664 928,20	2 331 940,00	2 493 598,91
	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	zł	4 976 462,14	2 782 070,35	0	0
5	Rozchody	zł	510 000,00	526 468,24	901 023,00	901 022,32
	Kredyty, pożyczki	zł	510 000,00	526 468,24	901 023,00	901 022,32

Przychody budżetu Gminy w 2020 roku w kwocie 4 000 000,00 zł zostaną przeznaczone na spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych w latach ubiegłych pożyczek oraz na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego i pochodzić będą z planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek.

W latach 2021 -2030 gmina Garwolin planuje wyłącznie rozchody zmniejszające dług, czyli spłaty rat pożyczek.

V. PROGNOZA DŁUGU

Analizując zadłużenie gminy w latach 2017-2030, obserwujemy jego wzrost do roku 2020, w którym osiąga poziom 19,58% planowych do zrealizowania dochodów i jest najwyższe w okresie objętym prognozą. Począwszy od 2021 roku zadłużenie gminy systematycznie spada, a spłaty rat pożyczkowych pokrywane są z wygospodarowanej nadwyżki budżetowej w poszczególnych latach.

Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań w odniesieniu do planu za III kwartały 2019 roku w latach 2020 - 2030 mieści się w przedziale 9,64% - 16,84% natomiast wskaźnik w odniesieniu do przewidywanego wykonania za rok 2019 oscyluje w granicach 9,70% - 18,25%. Zadłużenie gminy Garwolin oraz planowane rochody z tego tytułu w okresie objętym prognozą są na bezpiecznym poziomie i spełniają wskaźniki spłaty zobowiązań w poszczególnych latach. Prognoza kwoty długu od roku 2020 obliczona została w stosunku do przewidywanego wykonania z roku 2019. Z uwagi na podpisane umowy pożyczkowe, po uwzględnieniu faktycznych wpływów do budżetu przychodów z tytułu pożyczek i faktycznych spłat rat kapitałowych stan zadłużenia Gminy Garwolin na koniec 2019 roku wyniesie 10 860 000,00zł.

VI. WIELOLETNIE PRZEDSIĘWZIĘCIA BIEŻĄCE I MAJĄTKOWE

W 2020 roku na przedsięwzięcia objęte WPF przeznaczono kwotę 15 270 208,006 zł, w tym na wydatki bieżące 3 549 601,00 zł, a na wydatki majątkowe 11 720 607,00 zł.

Wykaz realizowanych i planowanych do realizacji przedsięwzięć wieloletnich zawiera załącznik nr 2 do uchwały. Zachowując ciągłość przedsięwzięć wieloletnich w załączniku nr 2 uwzględniono również zadania, które w latach poprzednich posiadały status przedsięwzięcia wieloletniego a okres realizacji kończy się w roku 2020. W ramach przedsięwzięć określonych w załączniku nr 2 do uchwały w sprawie WPF na lata 2020 – 2030 wykazano kwoty wynikające z realizacji zadań bieżących i inwestycyjnych finansowanych ze środków własnych oraz środków zwrotnych a także przy udziale środków europejskich.